

ክቆሶጥንጢኖሶ በኋላ

(After Constantine)

300 - 500 ዓ.ም

□ የሚላን አዋጅ

(*Edict of Milan*)

የተከሰተበት ዘመን - 313 ዓ.ም

የተከሰተበት ስፍራ - ሚላን

- "ከንግዲህ የክርስትና እምነት ተከታዮች ሁሉ በነጻነት እናምን በግልጽ ፤ ያለምንም ትንኮሳ የክርስትናን ሃይማኖት መከተል እንዲችሉ ከዚህ በፊት ስለ ክርስትና የተሰጡ አዋጆችን ልንሸር እንወዳለን።"
- የተወሰደ የክርስቲያኖች ንብረት ሁሉ ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታ እንዲመለስ።
- የምእራቡ ታላቁ ቆስጣንጢኖስ እና የምስራቁ ሊሲኒዮስ በአንድላይ የጻፉት አዋጅ።



Ἀπὸ τῆς ἐκείνου βασιλικῆς διατάξεως ἐν
Ῥωμαϊκῇ γλῶσσῃς μεταφράζω·
Ἡμεῖς πολλὸν ποῦν ἴσμεν πῶς ἐν τῇ αὐτῇ
καὶ οὐ κατὰ τὴν ἀλήθειαν ἐκείνην τῇ δὲ
ροίᾳ καὶ τῇ μουσικῇ δεξιότητι δοτῶν
τὰ θεῖα ἑαυτοῖς τῇ μελετῇ καὶ τῇ αὐτῇ
προαίρεσιν ἐκείνην· καὶ καὶ ἐν ταῖς
ἁγίαις αἰρέσεσιν καὶ τῇ θρησκείᾳ
ἐαυτῶν πῶς τὴν φυλάττω ἀνέκδοτον
μὲν δὲ φόροι αἰρέσεως ἐν ἐκείνῃ καὶ ἐν
φύσιν αὐτοῖς αἰσῶν ἐχωρήθη αὐτῇ δεῖ
οἷα ἡ δὲ κοῦα πρὸς τὴν ἁγίαν αὐτῇ
σωτηρίαν αὐτῶν μεταλίαν ἀπὸ τῆς παλαιᾶς
φυλάξεως ἀνεκδοτῆρος· ὅπως αὐτῇ ἐν

☐ የንቂያ ጉባዔ

(Nicaean Council)

የተከሰተበት ዘመን - 325 ዓ.ም
የተከሰተበት ስፍራ - ንቂያ

- የመጀመሪያው ኢኮሜኒካል ጉባዔ።
- በታላቁ ቆስጣንጢኖስ የተጠራ።
- የአሪዮስ ትምህርት የተወገዘበት።
- የአብ እና የወልድ በበሃሪ አንድ (homoousios) እንደሆኑ የተርጋገጠበት ነው።
- የንቂያ እምነት መግለጫ ተዋቀረ።



□ የተሰሎንቄ አዋጅ

(The Edict of Thessalonica)

የተከሰተበት ዘመን - 380 ዓ.ም

የተከሰተበት ሰፍራ - ተሰሎንቄ

- "በግዛታችን ስር የሚኖሩ ህዝቦች ሁሉ... እንደሐዋርያት ትምህርት እና እንደወንጌል አስተምህሮ ፤ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ ፤ ቅዱስ ስላሴ ወደማመን እንዲመጡ ፍላጎታችን ነው።"
- ክርስትናን የማይከተሉም እርምጃ እንደሚወሰድባቸው ተወስነ።
- በቀዳማዊ ቲዮዲሲየስ የምስራቁ ንጉሥ-ነገስት እና በገራቲያን የምእራቡ ንጉሥ-ነገስት በአንድነት የታወጁ (27 February 380)።



☐ ሮም ስትከፈል (ክፍል ሁለት)

(Rome Divides-II)

የተከሰተበት ዘመን - 364 ዓ.ም

- በ324 በቆስጣንጢኖስ ስር አንድ ሆኖ የነበረችው ሮም በድጋሚ ትከፈላለች።
- ቫለንቲንያን ከወንድሙ ቫለንስ ጋር ይካፈሏታል።



□ የኮንስታንቲኖፕል ጉባዔ

(Constantinople Council)

የተከሰተበት ዘመን - 381 ዓ.ም

የተከሰተበት ስፍራ - ኮንስታንቲኖፕል

- ስላሴ አንድ አምላክ ሶስት አካል ምሆኑን አረጋገጠ።

- የተወገዙ ትምህርቶች፡ -

- ማሲዶኒያኒዝም (መንፈስ ቅዱስ አምላክ ሳይሆን ሃይል ነው)።
- አፖሊናሪያኒዝም (ኢየሱስ የአምላክ አእምሮ(mind) እንጂ የሰው አእምሮ የለውም/ ሙሉ በሙሉ አምላክ እንጂ ሙሉ በሙሉ ሰው አልነበረም)
- አሪዮሳዊነት (ዩኖሚያኒስ እና ዩዶክሲያኒስ)
- ሳቦሊያኒዝም (ስላሴ አንድ አምላክ በሶስት መልክ ሲገለጥ ነው)።
- ማርሴሊያኒዝም (ሎጎስ(እግዚአብሔር ወልድ) ከ እግዚአብሔር አብ የወጣ ሃይል እንጂ ራሱን የቻለ person አይደለም)።
- ፎቲኒያኒዝም (እየሱስ ሎጎስ(እግዚአብሔር ወልድ) ያረፈበት ሰው ነው)።

- የንቂያን የእምነት መግለጫ በማሻሻል አሁን ላይ የንቂያ እምነት መግለጫ(Nicene Creed) በመባል ሚታወቀውን የዕምነት መግለጫ አበረከተ።
- በሰንበት ቀን ቆሞ መጸለይን እናም ሌሎች የቤተክርስቲያን ሥርዓቶችን አጸደቀ።



☐ ንጉሥ ነገሥቱ ተከለከለ

(The king was forbidden)

የተከሰተበት ዘመን - 390 ዓ.ም

የተከሰተበት ስፍራ - ተሰሎንጌ

- ቀዳማዊ ቲዮዲሲየስ ቅዱስ ቁርባኑን እንዳይወስድ አምብሮስ ይከለክለዋል።
- ከ 8 ወር ብኋላ ቲዮዲሲየስ እንደ ቤተክርስቲያን ስርአት ንስሃ ገብቶ ፤ አንድ ሰው የሞት ቅጣት ክትፈረደበት 30 ቀን እንዲሰጠው ተስማማ።



▣ የሮም መሸነፍ

(Rome sacked by Visigoths)

የተከሰተበት ዘመን - 410 ዓ.ም

የተከሰተበት ስፍራ - ሮም



- "አለምን የገዛቸው ከተማ ተገዛች" ቅዱስ ጀሮሜ።
- ከ800 አመታት ቡሃላ ለመጀመሪያ ጊዜ የጠላት ሃይል ሮም ገባ።
- ይህ የሮም ውድቀት መጀመሪያ ነበር።

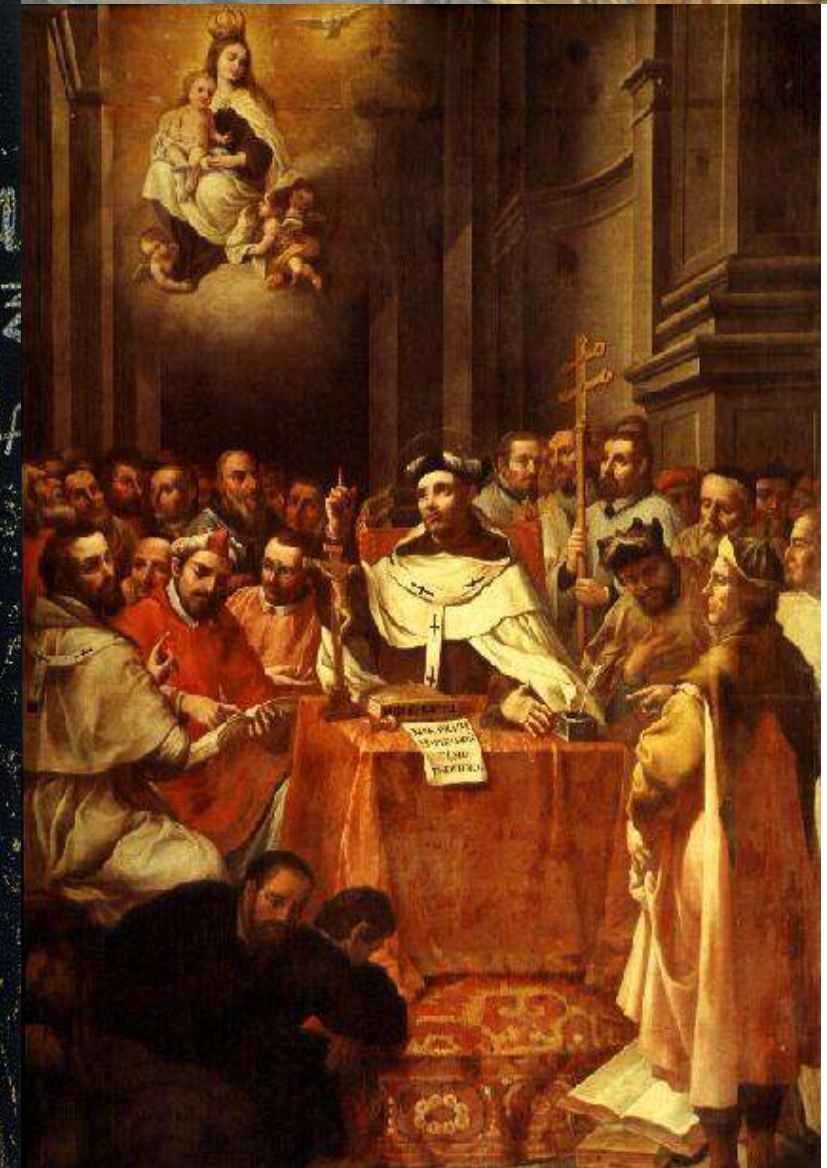
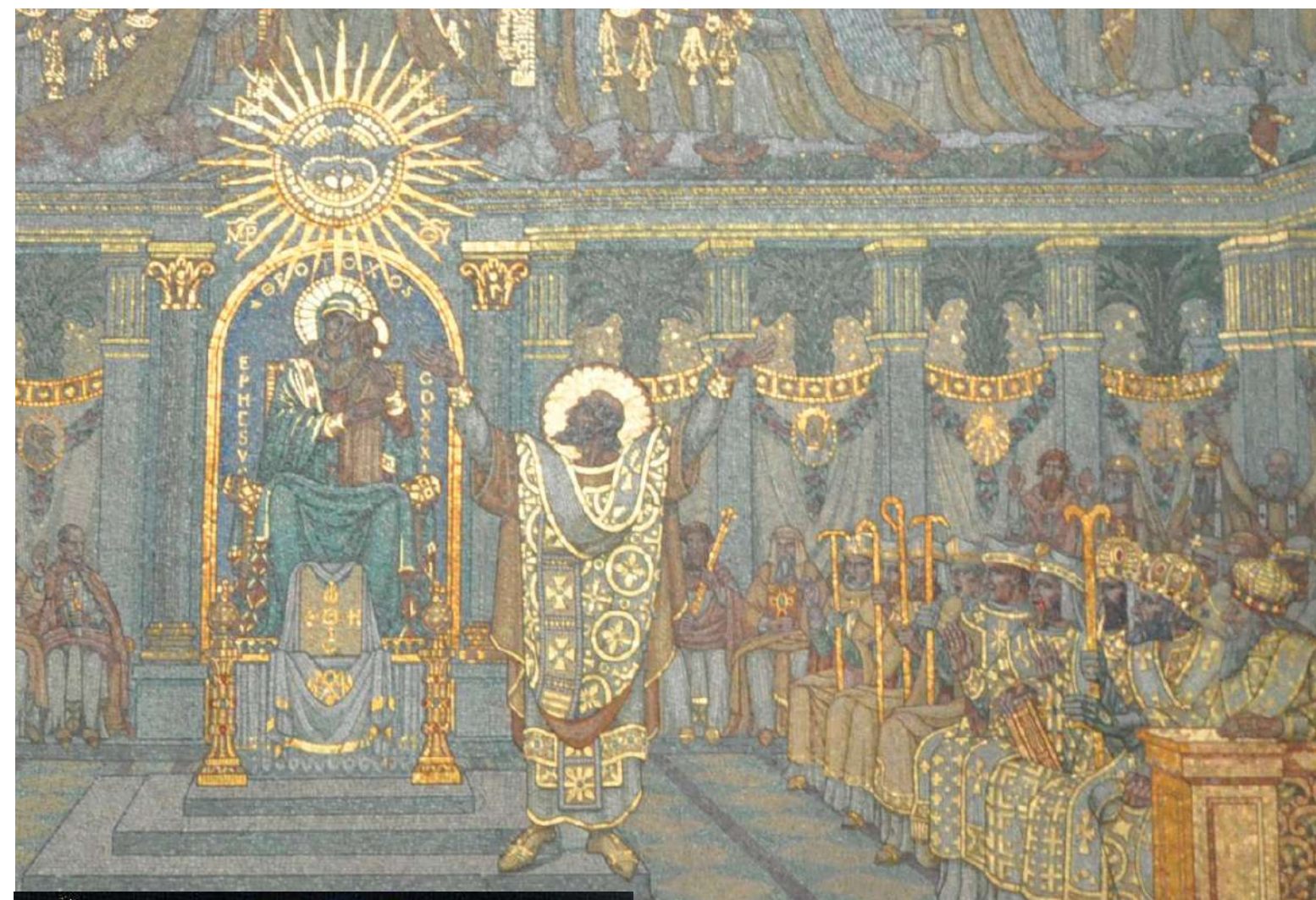


☐ የኤፌሶን ጉባኤ

(Council of Ephesus)

የተከሰተበት ዘመን - 431 ዓ.ም
የተከሰተበት ሰፍራ - ሮማ

- ኢየሱስ ክርስቶስ 1 ማነነት ያለው ሙሉ በሙሉ አምላክ ሙሉ በሙሉ ሰው እንደሆነ አረጋገጠ።
- ማርያም እማ-አምላክ ተብላ ልትጠራ እንደሚገባ ወሰነ።
- የተወገዙ ትምህቶች
- ኔስቶሪያኒዝም : -የክርስቶስ 2 ማንነቶች እንዳሉት ያስተምራል ፤ አምላክ እና ሰው በዚህም ምክኒያት ማርያም ሰው እንጂ አምላክ አልወለደችም ይላል።



፩ ቫንዳሎች ሮሞን ወረረ

(The Vandals invaded Rome)

የተከሰተበት ዘመን - 455 ዓ.ም

የተከሰተበት ስፍራ - ሮሞ

- ንጉሥ ነገስቱ ማክሲሙስ ከተማውን ሲሸሽ ሮማውያን አጊኝተው ይገድሉታል።
- የቤተክርስቲያን ጳጳስ የነበሩት ሊዮ ወራሪዎች ከተማይቱን እንዳያጠፉ እናም ነዋሪዎቿን እንዳይገድሉ ስምምነት በመፍጠር ወደሮም አስገቧቸው።
- ቫንዳሎች ከተማይቱን ለ 2 ሳምንታት በዝብዘው ሄዱ።



□ የሮም መጨረሻ

(The True Fall of Rome)

የክስተቱ ዘመን - 476 ዓ.ም

- የሮም ግዛት ተመናምኖ ነበር።
- ይቀሩትንም ግዛቶች መቆጣጠር አቅቷት ነበር።
- በ476 የጀርመኒክ ሃይሎች ንጉስ የሮምን ንጉሰነገስት አስወገደ።
- ይህም የ ታላቂቱ ሮም መጨረሻ ነበረ።
- ሮም ለ504 አመታት ገዝታ ነበር።



☐ የኬልዌዶን ጉባኤ

(The Council of Chalcedon)

የተከሰተበት ዘመን - 451 ዓ.ም

የተከሰተበት ስፍራ - ኬልዌዶን

- የኤፌሶኑን አሸባሪ ጊባኤ(399) ውሳኔ ሽሯል።
- የታላቁ ሊዮን ደብዳቤ በመፈተን የቤተክርስቲያን እንደሆነ አረጋግጧል።
- የተወገዙ ትምህርቶች እና ግለሰቦች:
 - ሚያፊስቲዝም (ክርስቶስ 1 ባህሪ ብቻ እንዳለው ያስተምራል)
 - ኢዩቲቺስ (ሚያፊስቲዝም አስተማሪ)
 - ዲዮስኮሮስ (ኢዩቲቺስን ያነጻው የአሌግዛንድሪያ ፓትሪያርክ)።

